

A
V

S
Z

Wet zorg en dwang

Leven in vrijheid

Iedereen heeft recht op vrijheid en veiligheid.

Vrijheid betekent dat je mag zijn wie je bent.

Ook als je zorg krijgt, heb je recht op vrijheid.

Leven in vrijheid zou voor iedereen normaal moeten zijn.

Soms is het nodig om jouw vrijheid (tijdelijk) te beperken.

Je mag dan sommige dingen niet meer doen.

Dit mag alleen als het onveilig is voor jou of voor anderen.

De regering heeft hiervoor een wet gemaakt:

de Wet zorg en dwang (Wzd).

Wet zorg en dwang

In de Wet zorg en dwang staan regels wanneer en hoe jouw vrijheid mag worden beperkt.

Je krijgt dan zorg die je zelf niet wil.

Dat noemen we onvrijwillige zorg.

De Wzd is op 1 januari 2020 ingegaan.

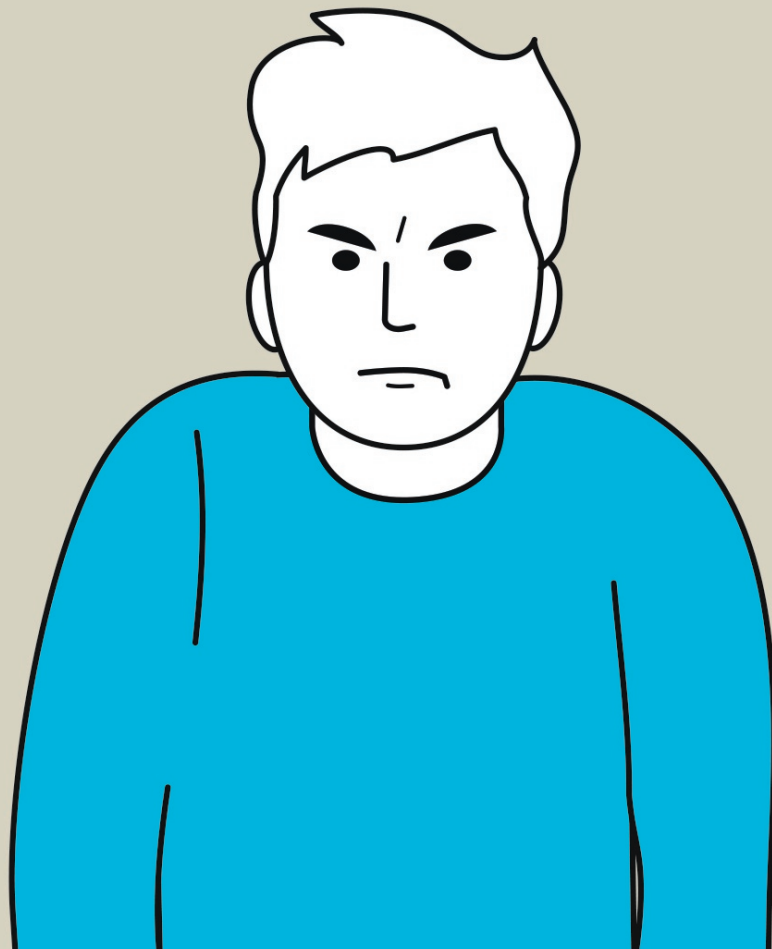
De wet beschermt jou als er iets tegen je zin in moet gebeuren.

Deze wet geldt voor iedereen met een verstandelijke beperking of met dementie.

Of je nu vrijwillig of onvrijwillig in een zorginstelling woont.

Niet eens met de zorg

Ben je wel eens boos en wordt het daardoor onveilig voor jezelf of anderen?

Dan moeten begeleiders soms regels maken om jou en anderen te beschermen.

Het is niet erg om boos te zijn.

Je mag zeggen wat je vindt en voor jezelf opkomen.

Begeleiders, de orthopedagoog of dokter praten met jou om te begrijpen waarom je boos, bang of verdrietig bent.

Ze luisteren naar je en kijken naar wat jou dwars zit.

Als begeleiders je beter begrijpen, hoef je je misschien minder vaak boos, bang of verdrietig te voelen.

Regels

Begeleiders kunnen regels maken om jou en anderen te beschermen.

Zij mogen dat alleen doen als het onveilig is voor jou of anderen.

Jouw orthopedagoog praat hierover met jou.

In het Wzd-stappenplan staat hoe die regels afgesproken moeten worden.

Jij mag zelf ook zeggen met wie je hierover wil praten.

Een Wzd functionaris controleert of het stappenplan goed is gevolgd.

De afgesproken regels schrijven we in jouw Plan.

Jouw Plan bespreken we ook altijd met jou.

Andere mensen controleren of we dit ook doen.

Zoals de sectormanager of de orthopedagoog.

Manieren van beschermen

Onvrijwillige zorg kan bijvoorbeeld gaan over:

Vasthouden

Soms is het nodig dat een begeleider je even vasthoudt.

Zodat je jezelf of anderen geen pijn kan doen.

Medicijnen

Medicijnen kunnen helpen als je je verdrietig, bang of boos voelt.

Daarom kan het belangrijk zijn dat je deze gebruikt.

Uitluisteren in de nacht

Soms heb je 's nachts meer toezicht nodig.

Dat gebeurt met "uitluisteren".

De nachtdienst hoort het als je roept en kan dan helpen.

Social media

Soms maken we met jou afspraken over het gebruik van social media.

Zoals Instagram, TikTok of Facebook.

Huisregels

De huisregels gelden voor jou en iedereen die bij jou woont.

Deze regels zorgen ervoor dat jullie prettig kunnen samenwonen.

Huisregels mogen niet gebruikt worden om
onvrijwillige zorg toe te passen.

Voorbeelden van huisregels zijn:

- Je helpt mee met de huishoudelijke taken.

Zoals afwassen, koken en schoonmaken.

Natuurlijk houden we rekening met wat jij wel of niet kan.

- Afspraken over geluid.

Je zet bijvoorbeeld een koptelefoon op als je muziek luistert.

Want harde muziek kan voor anderen vervelend of lastig zijn.

Wat kan je doen als je het ergens niet mee eens bent?

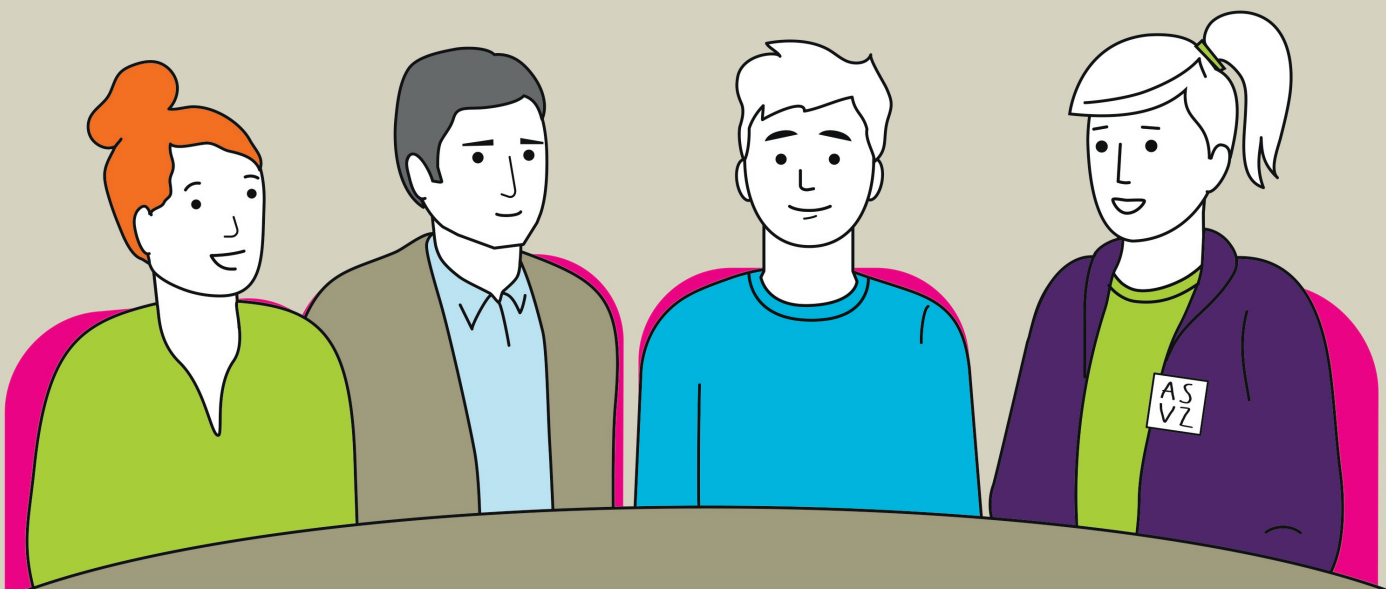
Vaak kun je zelf een probleem oplossen door erover te praten met je begeleider of familie.

Je kan ook praten met de cliëntvertrouwenspersoon of de klachtenfunctionaris als je het ergens niet over eens bent.

Er zijn speciale cliëntvertrouwenspersonen voor de Wet zorg en dwang.

Ze zijn niet in dienst van ASVZ.

En kiezen geen partij.

Cliëntvertrouwenspersonen Wet zorg en dwang

In de Wet zorg en dwang staat dat een zorginstelling moet regelen dat jij met een cliëntvertrouwenspersoon Wzd kan praten.

Zij kan je helpen bij verschillende dingen. Bijvoorbeeld:

- Je probleem duidelijk omschrijven.
- Informatie geven over je rechten.
- Kijken bij wie je verder terecht kan.
- Gesprekken voorbereiden en helpen tijdens gesprekken met je begeleider of vertegenwoordiger.
- Mails en brieven schrijven.
- De klachtenregeling uitleggen.

Vertrouwelijk

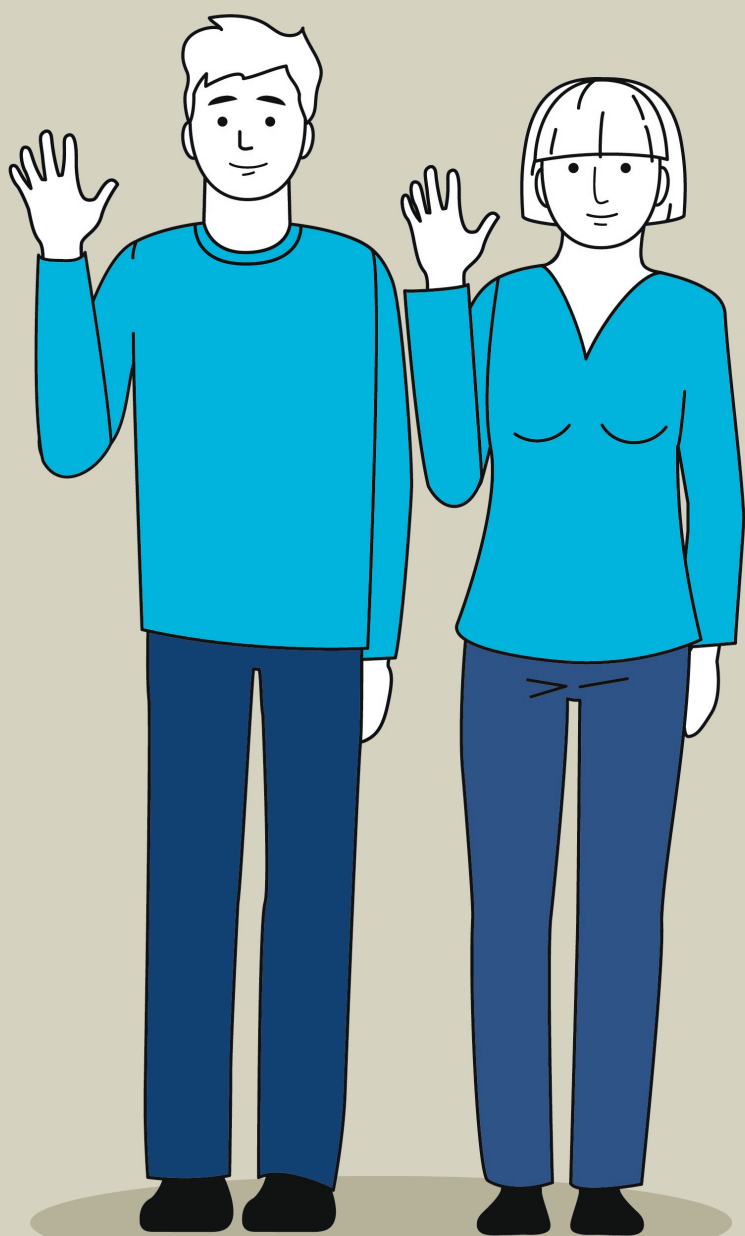
Wat je vertelt is vertrouwelijk.

De cliëntvertrouwenspersoon Wzd mag alleen met jouw toestemming met anderen over jouw situatie praten.

Ze helpt je bij het vinden van een oplossing en staat aan jouw kant.

De contactgegevens van de cliëntvertrouwenspersonen staan op internet.

Ga naar: www.asvz.nl/klacht.

Scan deze code met je telefoon om de informatie uit deze brochure te beluisteren.